

CATALANITAT

SETMANARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any II

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Centre Nacionalista Republicà:
Rambla de la Llibertat, número 33, primer pis.
Tots els treballs firmats són de la
responsabilitat dels seus autors. No s' retornen
els originals

Girona, 24 de Juny de 1911

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Girona . . . . . 1'50 Ptes. Trimestre
Fora . . . . . 2 " " "
Extranger . . . . . 12 " " Any

Núm. 46

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

Nombre extraordinari

Nit de Sant Joan

.. Veu del qui clama en el desert... Prepareu els camins. En el vol de les aus he destriat avui la promesa de que el temps s'acosta, de que l'Enviat ja es aquí. En la forma d'un núvol d'horabaixa, sobre ponent, he vist el geroglífic de un pervenir de gloria. I en el meu somni d'anit, una veu estranya m'ha anomenat Precursor...

En el desert de Palestina, Iaokanan, cem un jove fakir, contemplava. Totes les coses, en rústic panteisme, li parlaven a cau d'orella; però no li eren déus, com en la teogonia pagana: li eren, tot simplement Déu. El seu cos s'alimentava de llagosts i se cobria amb una vaga tela, teixida amb pell de camell. La barba juvenil li creixia com una vegetació verge. Els cabells, a lo nazareu, li formaven una ruda corona selvatge. Ungit per les pluges i les serenes, colrat pel sol, el tacte de la seva pell era asprissim i sa color era fortament rogenca. El seu coll, fort i rigid, presa futura del gladi, mostrava la duresa dels tendons.

Rodejat d'essenis, a les vores del riu sagrat, predicava; i a la fi del sermó, en llargues corrües, Iaokanan, de peus en l'aigua divina, en l'aigua obedient un dia a la veu de Josué, vessava l'ablució purificadora sobre 'l cap dels adeptes. Aleshores va esser quan regonegué, entre la multitud innúmera, el cap del Messies, que una veu altíssima li designà.

Precursor, precursor... Eterna aspiració de profecia! El sentit de la festa d'avui és pera mi 'l més amat dels símbols. Lo que l'àngel Gabriel fou per l'Esposa nazarena, Joan ho és per 'l predestinat de la Creu. I l'ombra ruda i selvática d'aquest Profeta es una imatge familiar dels meus somnis, quasi una fisionomia coneguda, malgrat la falsificació pueril i fada dels Murillos, i la llegenda del Joan infantil, pintat per les escoles italianes en l'agrupament de les Sacres Famílies, el bras rodejant la toisó de l'anyell.

Era a Macherous, castell d'Herodes. L'orgia de Roma, esplet del paganisme ja ferit de mort sota l'ala, s'instalava sobre 'ls palaus d'Orient, com una meretriu assajant sobre les espatlles nues el mantell oblidat de la reina de Saba. Herodes, la seva cort, bells exemplars d'aquella compenetració mutual de dues cultures per la que la sensualitat oriental corrompia 'l reste darrer de l'austera virtut republicana i llatina, i l'espasa del vencedor romà s'vinclava sota 'l llit de les Cleopatres.—No d'altra manera, temps a venir, la brutalitat d'un Borgia, l'impudícia d'un Areti o d'un cardenal Bibiena, la cort d'un Alexandre VI, havien d'aportar el rediviu paganisme imperial i la poesia de un Petroni sobre 'l sitial del Pescador.—L'orgia d'Herodes finalisava. Sa-

lomé teixia la subtileza eròtica, saviament perversa, de la seva dansa. I aleshores, com a premi an aquell prodigi de temptació, an aquella serpentina d'or, el cap del Baptista fou aportat sobre la safata. I el cap, sanguinós i batent encara, parlà. Parlà en l'eterna contraposició de mons qui ha llensat un contra l'altre l'amor de la carn i dels sentits i l'amor de l'esperit i del somni. Parlà com els vells profetes nacionals parlaven a llurs reis, com Natan a David; com havia de parlar Crisostom a Eudoxia, Savonarola als Medieis. Parlà en l'idioma desconegut, idioma de martre, am que 'ls cristians parlaven als pretors, am que 'ls heretges parlaven als pontífexs i el mística a la vacuitat ortodoxa. Digué que sobre la delícia d'uns peus nus dibuixant la lascivia d'un ball sobre una catifa d'Arabia hi havia 'l suprem erotisme d'abismarse en Déu i fruir d'el en inefable espaume. Digué que sobre la gracia d'una cintura qui s' desferma, deixant caure sobre la nuesa d'un cos ofert la túnica de Sidó, recamada de gemes, hi há la visió d'una benaventuransa pera coronar tota vida de lluita terrenal amb una diadema de victoria. Digué que sobre 'l ritme miraculós d'una cansó, brollada d'uns llavis qui se 'ns baden lubricament, sollicitant la libació profunda i refinada d'un bes, hi há 'l só d'una veu qui animi de nova inspiració les pobres i dormides humanitats...

Tal deia aquella testa, presentalla oferta a l'orgia de totes les societats qui s' desvaneixen sobre la llitera dels Triclinis, aquell cap, ofrena que demà Luini col·locarà sobre 'l plat de Monna Lisa y el Tizià sobre la palangana de Lavinia, com una nota de rojor sobre fons osec.—Haubert, Oscar Wilde, Ricard Strauss, es la vostra Salomé que aixeca avui el plat rutilant de sang, com una copa de brindis als sacrificis futurs!

Precursor, precursor... La nit d'avui es propicia. La dolor del moment, el moment solsticial, ens amara de serenitat gloriosa. El crepuscle mor. Les constel·lacions, una a una, floreixen en llum. Mireu. Les Osses, Cassiopea, el Bover... Un planeta, ull immòvil, navega solitari vers ponent. La blanor de la Via Lactia es una tonalitat d'hostia impalpable. Hi há en aquesta nit, un no sé qué de ritual. L'ufania d'Estiu obre la flor am tota la pompa, cruenta, d'un connubi. Silenci eloqüentíssim canta sobre totes les coses. Sentiu? Es l'hora qui passa... El temps ha aturat, un moment, la roda del seu carro, però camina altre cop, pera sempre, cap al sens fi. Obro la boca, respiro; respiro en l'haleuada, la nit aquesta i tot el seu misteri... Vina, amiga, vina, interroga 'ls astres, conjura el teu horòscop, en aquesta nit d'Anunci i revelació. La donzella,

inclinada sobre 'l pervenir, llegeix els indicis proféticos. En el seu gest hi há, inconscient, la repetició del mateix gest que, com una gracia hereditaria, li han tramés les donzelles qui foren. I en la transcendència de aquesta nit sabática, jo fantasio la nit de Walpurgis del nostre temps, i davant l'etern Faust desfila la danse de totes les coses, en el diàlec sempitern de llur simfonia, cada hu am sa veu i am son cant, en l'armonia qui uneix el refilet de l'aucell nocturn a la polsació del vent qui fa una harpa de cada branca estesa... Qui la podés cantar i tramérela dignament, aquesta nit!

Ploro... Per qué ploro? Oh dolcesa del no saberho, qui m'augmenta 'l goig de les llagrimas! Ploro...

De sobte, sobre la nit orfa de lluna, un flam ha lluit sobre la montanya... Sota 'l cel de la meua Illa, aquesta flama té una significació: veritable llengua de foc, ella parla a tot un món distant. Oh Catalunya! Vetaqui que en la nit simbòlica, Mallorca aisa vers tu la seva copa plena d'amor... Dringala am la teva a través l'immensitat de la mar nostra! A l'hora present, Catalunya s'abranda de salutacions qui formen, de cap a cap de les serres, una sardana de flames on dansa tota la nació, donantse les mans, miraculosament, sobre la vastitut de la terra. Es el batec d'un gran cor. Un cúmulo de piras sacrificials porta al cel, en les espirals de fumera, l'holocauste de l'amor d'un poble, difon per tot arreu el perfum d'un sol amor. Les espurnes dansen joiosament, i a la resplandor, coloracions de incendi s'reflecten sobre la pau del cel, sobre la coma venerable de les montanyes; sobre la blanor de la ciutat, també encesa d'amor en els seus terrats i en les seves vies, com un saludo al camp.

Nit de l'amor, ha dit un amic meu. L'or de les espigues es la sumptuositat d'un llit nupcial. Hi há veus de Sulamita perdudes en el camp, com ressons de baluceig... Una parella tot just emmaridada es tanca darrera d'aquella finestra, finestra de Julieta...

L'aloza ha cantat. El gall respon en corral desconegut. Llevant se colora. L'estel de l'auca, estel d'amor, no es aquell qui brilla sobre la grogor sanguinosa? Arriba l'hora sagrada. El Sol. Glòria!

GABRIEL ALOMAR

Notes polítiques

Noves aventures

Per l'esperit d'aventures que caracterisa a l'Espanya de sempre, tremolen moltes mares en la pau inestable de les seves llars. El govern desembarca soldats a l'Àfrica: les tropes espanyoles hi fan excursions, ocupen places, n'hi desem-

barquen de nou, i tot això no més que com a gestions policiaques, per assegurar una pau que, per ara, no s'ha pertorbat.

Pero venen reclamacions a Espanya per aquestes ocupacions potser arbitràries; les potencies europees mormuren de la política aventurera del estat espanyol, i, potser una excusa legal,—una provocació, un gest, per part dels marroquins—serà aviat la guspira que novament encengui el foc de la guerra, se vessi sang humana, morin soldats, cundeixi la tristesa y l'angunia en tot el regne, i hi hagi lloc,—per demunt dels dols de la mort y dels diners llensats—per afegir, al de *africano*, un altre epítet, potser de *marroquino*, a la personalitat més gloriosa en les actuals jornades.

Sempre lo mateix! tota l'Historia d'Espanya es no més, com una taula de logaritmes, plena de xifres y més xifres, escrites de la seva propia sang: xifres dels combatents, dels morts, de les baixes, del dia de l'acció... No deu buscarshi la data d'un invent, no pot un investigarhi l'evolució de la cultura, de la organició social: no més guerres y batalles s'ofereixen al llegidor.

An el segle XX, Espanya es la mateixa. Callém, no som nosaltres els indicats per torsar la marxa del destí. Potser es fatalitat, y la destrucció s'apropa cada dia més. Els deus ceguen als que volen pèrdre.

**

La cuestió de Canaries

Un vell problema espanyol cueteja ara, en l'ordre del dia. La cuestió de les Canaries. Posades enfront dugues primordials ciutats del arxipèlac, establerta una rivalitat entre les illes, els moviments col·lectius qu'han determinat en aquella població la oposició dels seus interessos, han trovat apercibiment en el carinyós afecte del govern espanyol, hi ha intervingut la diplomacia, y sembla,—sembla—que potser s'arreglarà.

L'arreglo de la cuestió Canaria, es molt factible. Ningú vol ser menos que l'altra, y aquestes pretensions dintre Espanya, a més de ser llògiques, tenen fácil resolució. Se creeran dugues capitalitats, hi hauran dos governadors civils en lloc d'un, hi hauran en lloc d'un, dos governadors militars, dos generals, doble nombre d'empleats, dependents, oficinistes, porters... la cuestió es resolta, per cuan no més aixís, resulta una cuestió de pre-supost. Y, a Espanya, la cuestió económica, pels governants, es lo de menys. Fins ara, el poble ha pagat sempre, y be es de esperar que continui pagant, máxim cuan se li han tret els consúms (!)

S'ha canviat, doncs, la geografia política de Espanya. Tenim una provincia marítima més. Aixís, doncs, ja es un guany. Els canaris estarán contents, y ja no tindrán dret a queixarse gaire.